

Korrupciót gyanít a GVH volt elnökhelyettese

A politika és a gazdaság összefonódása leginkább a villamosenergia-iparban akadályozza a versenyt

Korrupciónak is nevezhető a politika és a gazdaság összefonódása, ami leginkább a villamosenergia-iparban akadályozza a verseny kialakulását - véli Nagy Márta, a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) nyugalmazott elnökhelyettese.

Marnitz István

- A GVH nyugalmazott elnökhelyetteseként hogy vélekedik a politika és a gazdaság viszonyáról?

- Való igaz, nemrég elértem a nyugdíjkorhatárt, így az elnökhelyettesként eltöltött kétszer hat év hosszabbítása szóba sem kerülhetett. Ugyanakkor szívemben versenypolitikus maradtam, a problémákat látom, ráadásul továbbra is segítem a GVH munkáját. Az Energia Klub jóvoltából megismerhettem a Budapesti Corvinus Egyetem Korrupciókutató Központjának legújabb tanulmányát, amelynek állításaival csak egyetérthetek. A gyanús összefonódások szerintem leginkább a villamosenergia-szektorban akadályozzák a verseny kialakulását. Nem lehet véletlen, hogy a magyar parlament MSZP- és Fidesz-KDNP-képviselői kifejezetten a hazai áramnagykereskedelem nagy részét lefedő, állami Magyar Villamos Műveknek (MVM) kedvező törvényeket fogadjanak el, szembemelve a nemzetközi folyamatokkal, az uniós követelményekkel és a kormánnyal. Ez a politika és a gazdaság egészségtelen, korrumpált összefonódására utal. A kartellek bizonyításakor érvelünk úgy, hogy az események csak illegális háttérmegállapodások feltételezésével magyarázhatók. Az energiaiparban hatalmas pénz van, most pedig következnek a választások, tehát a pártoknak kell a pénz. Így szülehetnek az ilyen törvények. Bizton állíthatom: a verseny terén, akár a telekommunikációhoz, a gyógyszer-kereskedelemhez vagy a bankokhoz képest, a legkevesebb eredményt az áram-nagykereskedelemben értük el. Még talán a vasút és a posta is előbbre tart. Az iparágból említhetem a gázmotoros fűtőművek vagy a most kiírt szélerőmű-pályázat esetét is, ahol a befektetők láthatólag igen magabiztosan remélhetnek számukra kedvező törvényeket.

- Kik azok a képviselők, akiket ön szerint ismerni kell?

- Én csak azt látom, hogy a konkrét energiacégeknek kedvező jogszabályok kapcsán általában MSZP-s, fideszes és KDNP-s politikusok neve merül fel. Ezek nyilván nem egyéni, hanem a pártjaik által irányított kezdeményezések. A szocialisták és a Fidesz-KDNP által beadott, esetenként azonos helyesírási hibákat is tartalmazó törvénymódosítók számomra azt a vállalati pimaszságot tükrözik, hogy a legnagyobb pártokat is képesek eszközül felhasználni. MDF-résről ilyen nem tapasztaltam, az SZDSZ pedig csak szabadkozik, hogy nem tud ennyi fronton küzdeni.

- Ilyen gyanú esetén GVH-elnökhelyettesként miért nem indított eljárásokat, miért nem tette ezt így szóvá, miért nem tett feljelentést?

- A GVH nem korrupciót kutat, hanem kartellt. Ez nem a GVH feladata, bár kétségtelen, hogy a piaci szereplők bírságolási lehetősége miatt mi is találkozhattunk korrupciós esetekkel. Mindazonáltal én mindig ugyanezt mondtam, igaz, a gazdaság

és a politika összefonódását a tanulmány alapján most korrupciónak nevezem. A törvénytelen pénzmozgásokra konkrét bizonyítékom természetesen nincs.

- Gondolatainak szakmai részével kapcsolatban felmerül: miért baj az, ha az emberek számára amúgy is láthatatlan - áram-nagykereskedelem egy kézben van, és nincs-e kartellgyanú a nagyjából egyforma áron dolgozó áram- és gázszolgáltatóknál?

- Semmi nem támasztja alá, hogy az áram akkor a legolcsóbb, ha a nagykereskedelem egy kézben van. Sőt a környező országokhoz képest nálunk magasabbak a villanyárak, ami elsősorban a nagyvállalatokat teszi tönkre, mint láthattuk. Igaz, több országban éppenséggel az állami támogatás vagy az atomerőművek nagy száma nyomja le az árakat, de északon, avagy az Ibériai-félszigeten igenis a verseny révén lett olcsóbb az áram. Amúgy: egyáltalán mi szükség van áram-nagykereskedőre? Miért nem az erőművek adják el az áramot egy tőzsdén a fogyasztóknak? Persze ez csak szélsőséges példa. Az MVM egy nyílt piacon is talpon maradhatna, hisz övé a messze legnagyobb és legolcsóbb paksi atomerőmű, a gyakorlat, az információ, a kapcsolatok. Hasonlóan a bankok között máig élen álló OTP-hez. Azzal, hogy egy ilyen kicsi országban nem lehet verseny, egyetértek. Tény, hogy az EU-ban, ahol szintén nem kell a szomszédba menni lobbizásgyanús döntésekért, levették a napirendről a térségi árampiac kialakítását. A lakossági energiaszolgáltatóknál nem sejtünk kartellt: mivel ugyanattól a nagykereskedőtől kénytelenek vásárolni, így nagy mozgásterük már nincs az árak kialakításában.

(Népszabadság, 2010. január 21., csütörtök, 18. oldal)